

Serbski institut Sorbisches Institut

Medijowe wozjewjenje 11.4.2019

Noworjadowanje Europy 1919 a Łužicy Serbja

Knižne předstajenje a podijowa diskusija z Annett Bržanec, Clemensom Heitmannom, Renéjom Küpperom, Mikeom Schmeitznerom a Janu Piňosovej (moderacija)

Před sto lětami je so Europa politisce znowa rjadowała. Składnosć za to běchu hrózbne nazhonjenja Prěnjeje swětoweje wójny a z tym zwjazane wulke wočakowanja na nowy, měrniši porjad. Tak stachu so njenadžicy tež Łužicy Serbja z wobsahom Pariskeje měroweje konferency, kotraž měješe znorarjadowanje cyłeje Europy wjednać. Jako žadachu sej w januarje 1919 sobustawojo Serbskeho narodneho wuběrka samostatny serbski stat, dźělaše česko-słowakska měrowa delegacija hižo ze zapalom na memorandumje k prašenju Łužiskich Serbow, kotryž so měrowej konferency někotre tydźenje pozdžišo předpožili. Tute w Parisu lědma wobkedźbowane a njewuspěšne předewzaće sta so přez reakciju w Sakskej z historiskim podawkom z nadregionalnym wuznamom.

Situacija w Sakskej w mjezywójnskim časom wopisuje so w njedawno wudatym zwjazku „Rozdwojeni swobodny kraj. Nowe perspektiwu na sakske stawizny w času 1918-1933“, kotryž předstaji so přez wudawačela Mikea Schmeitznera. Sćěhuje podijowa diskusija, kotraž wěnuje so serbskemu prócowanju wo awtonomiju w lěće 1919. Štyrjo stawiznarjo rozprawjeja z najwšelakorišich perspektiwow wo podawkach, wo róli prašenja Łužiskich Serbow w českosłowakskej diplomatiji, wo reakcijach w Sakskej a w Němskim mócnarstwje kaž tež wo rozsudach dobyćerskich mocow na Pariskej měrowej konferency. Při tym so diskutuje, čehodla so žana z tehdyšich idejow – zjednoćenje sakskeje a pruskeje Łužicy, českosłowakska interwencija a aneksija abo samostatny serbski stat – zwoprawdžiła njeje.

10. meje 2019

18:00 hodź.

Serbski dom, Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin

Diskutuja: **dr. Annett Bržanec**, historikarka a archiwarka, wjednica Serbskeho kulturneho archiwa w Serbskim instituču; **dr. Clemens Heitmann**, historikar a archiwar, nawoda projekta „Digitalny archiwny portal k stawiznam Serbow 1918-1945“ w Serbskim instituču; **dr. René Küpper**, historikar, kurator w teamje wustajeńcy Załožby za čěkańcu, wuhnaće, wjednanje, Berlin; **prof. dr. Mike Schmeitzner**, historikar w Institutu Hanny Arendt za slědženje wo totalitarizmje, wurjadny profesor Drježdźanskeje TU;

Moderacija: **dr. Jana Piňosová**, historikarka, wjednica projekta „Serbska Łužica – sony a rummy narodneje mjeńšiny wot 1918 do dźensnišeho“ w Serbskim instituču

Zastup je darmotny. Zarjadowanje wotměje so w němskej rěči.

Wo přizjewjenje hač do 8. meje 2019 pod 1918@serbski-institut.de so prosy.

Tute zarjadowanje so sobu financuje z dawkowymi srědkami na zakładze hospodarskeho plana, wobzamknjeného přez zapósłancow Sakskeho krajneho sejma.

Hłowne sydło · Hauptsitz
Dwórnišćowa 6 · Bahnhofstraße 6
D-02625 Budyšin · Bautzen
T +49 3591 4972-0
F +49 3591 4972-14
si@serbski-institut.de
www.serbski-institut.de

Wótnožka za dolnoserbske slěženja
Zweigstelle für niedersorbische Forschungen
Droga Augusta Bebela 82
August-Bebel-Straße 82
D-03046 Chóšebuz · Cottbus
T +49 355 48576-482
F +49 355 48576-494
cottbus@serbski-institut.de

**Serbski Sorbisches
institut Institut**